

O sušení ovoce v Suchomelově kronice

Že je do podzimu a s ním ži pro Valaško tolik typický způsob konzervování ovoce, čili jeho sušení, ještě daleko? Ano, ovšem Muzeum regionu Valaško se může nově pochlubit spoluprací na rozsáhlém projektu Národního zemědělského muzea, v rámci něhož se výzkumu tradičních valašských sušáren ovoce věnuje celoročně. A dokud se

ještě v sušárnách neroz-

tápí pod pecí, je dostatek času na studium archivních pramenů.

Jedním z těch málo známých je rukopisná kronika syna řídicího učitele z Křivého u Valašského Meziříčí (dnešní Podlesí), Adolfa Suchomela (1884–1975). V ní vzpomíná na život ve vesnici za svého dětství a mládí, a jelikož sušení ovoce bývalo ještě koncem 19. století natolik běžnou součástí koloritu každé valašské vesnice, věnuje mu hned několik stran svého rukopisu.

Stran velmi cenných, neboť nabourávají dosavadní vžitě představy o sušárenství i jeho postupném zániku. Například vzpomíná, že s přebytky sušeného ovoce, které sloužilo jako vynikající zdroj vitaminů po celé dlouhé zimní období, hospodáři sami neobchodovali, naopak, vykupovali je od nich překupníci, kteří pak sami s ovocem jezdili i na daleké

zahraniční trhy. Také do značné míry na-

bourává zažitý stereotyp Valaška coby kraje, kde „se vypije všechno, co teče“.

Valaši vskutku prosluli jako milovníci tvrdého alkoholu, záliba v kvalitních ovocných pálenkách však určitě zcela nevytlačila sušení ovoce, jak by se mohlo zdát, naopak, na kvas se i v pozdějších dobách zpracovávalo pouze ovoce, pro které se nenašel odbyt u překupníků, potažmo tedy na zahraničních trzích, a hospodářství pro ně nemělo jiného využití.

Sušárna v Křivém dle A. Suchomela, soukromá sbírka Foto: archiv MRV

Nakonec ani s úplným zánikem jednotlivých sušáren ovoce to ve světle Suchomelových vzpomínek nevypadá tak pesimisticky – určitě nebyly hromadně bourány, většinou se pro ně našlo jiné využití, třeba coby skladiště, či dokon-

ce nuzné obydlí. Případně průběžně zanikaly pro sušárny tím nejtypičtějším způsobem, a sice lehly popelem za plného provozu, kdy došlo k zahoření některé z dřevěných konstrukcí.

**Ivana Ostránská, historik
Muzea regionu Valaško**

muzejní kukátko